

UA-0077-R
Second Year B. A. Examination
February/March - 2012
Sociology : Paper - III
(Rural Sociology)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :
(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination :</p> <p>Second Year B. A.</p> <p>Name of the Subject :</p> <p>Sociology : Paper - 3</p> <p>Subject Code No. : 0 0 7 7 Section No. (1, 2,.....) : NIL</p>	<p>Seat No. :</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"><tr><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td></tr></table> <p style="text-align: center; margin-top: 20px;">Student's Signature</p>						

- (૨) લઘુઉત્તરીય પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.
(૩) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલા છે.
(૪) બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૨
- (૧) ગ્રામીણ સમસ્યાઓના નિવારણમાં ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનું શું મહત્ત્વ છે ?
(૨) 'ભૂમિ સંરક્ષણ' સમજાવો.
(૩) ગ્રામીણ કુટુંબની કોઈ પણ ત્રણ લાક્ષણિકતાઓ લખો.
(૪) બંધવા મજૂરની સમજ આપો.
(૫) સંકલિત ગ્રામીણ વિકાસ કોને કહેવાય ?
(૬) ગ્રામીણ ગરીબી નિવારણના બે કાર્યક્રમો જણાવો.
- ૨ ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી ભારતમાં તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. ૧૨
- અથવા**
- ૨ ગ્રામીણ અને શહેરી સમુદાયો વચ્ચેના તફાવતો દર્શાવો. ૧૨
- ૩ ગ્રામીણ સમાજના વિધિ વિધાનનું માળખું સમજાવી, વિધિ વિધાનોનું મહત્ત્વ ચર્ચો. ૧૨

અથવા

- ૩ ગ્રામીણ અર્થ વ્યવસ્થાની સમજ આપી. ભારતમાં ગ્રામીણ લોકોની જીવન નિર્વાહની રીતો વર્ણવો. ૧૨
- ૪ સ્થળાંતરનો અર્થ આપી. સ્થળાંતરના કારણો અને પરિણામોની ચર્ચા કરો. ૧૨
- અથવા**
- ૪ ગ્રામ વિકાસ એટલે શું ? ગ્રામવિકાસ માટે અમલી બનેલા વિવિધ આયોજિત વિકાસ કાર્યક્રમોની ચર્ચા કરો. ૧૨
- ૫ ટૂંકીનોંધ લખો : ૬+૬
- (અ) ગ્રામીણ નિરક્ષરતા
- (બ) ભૂમિ સુધારણાના પગલાં તરીકે ભૂદાન અને ગ્રામદાન.
- અથવા**
- ૫ (અ) જવાહર રોજગાર યોજના ૬+૬
- (બ) પંચાયતીરાજની માળખાગત બાબતો.
- ૬ નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૫+૫
- (૧) ગ્રામીણ દેવાના સ્ત્રોતો
- (૨) ભૂમિ સુધારણા માટે સરકારે લીધેલા પગલાં
- (૩) સહકારી પ્રવૃત્તિ અને ગ્રામ સશક્તિકરણ
- (૪) ભારતમાં થયેલ ગ્રામ અભ્યાસો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
- (2) Short answer of question no. 1 is **compulsory**.
- (3) The marks of question are indicated on the **right** side.
- (4) Attempt **all** questions.

- 1 Give short answer of following questions : 12
- (1) What is the significance of Rural Sociology in the removal of Rural problems ?
- (2) Explain 'Land conservation'.
- (3) Write any three characteristics of The Rural family.
- (4) Explain Bonded labour.
- (5) What do you mean by integrated rural development ?
- (6) State two programmes of the removal of Rural poverty.

2 Give the meaning of rural sociology and discuss its scope in India. 12

OR

2 State the differences between rural and urban communities. 12

3 Explain the ritual structure in rural society and discuss importance of rituals. 12

OR

3 Explain rural economy and describe the way of livelihood of the peoples in India. 12

4 Define migration. Discuss causes and consequences of migration. 12

OR

4 What is rural development ? Discuss various development programmes implemented for rural development. 12

5 Write short notes : 6+6
(a) Rural ill-literary
(b) 'Bhudan and Gramdan - as a step of land-reformation.

OR

5 (a) Javahar Rojgar Yojna 6+6
(b) Structural matters of Panchayati Raj.

6 Write short notes : (any two) 5+5
(a) Sources of Rural indebtedness
(b) The steps taken by the Government for the land reforms
(c) Co-operative activity and rural empowerment
(d) Rural studies in India.